

Egy honi turistáról

Fiatal hang hív: Kolumbán Miklós, Pesten jár, ülünk le, ismerkedjünk meg. Találkabely a legendás focimevű: Santos. Addig van időm tünödni: Kolumbán Miklós miért Nicholas Kolumban. Miért kell lefordítani a verseit, ha ő maga kitünően beszéli a magyart (pár évvel ezelőt már fordítottam tőle), dicsérendő avagy elítélendő-e ez a „nyelvelbogyás”.

A találkozás válasz és kérdés, rövid és talányos. Szép formájú angol nyelvű könyvével ajándékoz meg: Reception at the Mongolian Embassy (Fogadás a Mongol Nagykövetségen).

Elmondja, hogy 1956 óta, amikor az országot elbogyta majdnem büszsévesen, az idegen nyelvi közegben elbizonytalanodott a magyar gondolkodása. Aki angolul álmodik, annak nem szabad más nyelvet választania költői pillanatai rögzítéséhez! Nem a magyar gyökerek elszakítása ez, sokkal inkább a lehetőségek és realitások felismerése.

Könyve első és harmadik ciklusa a saját verseit tartalmazza, középütt, mintegy saját művészetének melegébe zárva, Csoóri Sándor és Horváth Elmér verseinek fordítása.

Fölmutatás és misszió. Az irodalmi emigráció egyik legfontosabb (ám egyáltalán nem kötelező!) feladata-lehetősége a magyarországi irodalom megismertetése, „becsatlakoztatása” a befogadói ország irodalmi tudatába. Sziszifuszi munka, melyet újra és újra lehet (kell) kezdeni, de nem értelmetlen mégsem talán. (Nem fölösleges megjegyeznünk itt: költőnk 1982-ben a XX. századi magyar költészet fordításantológiáját jelentette meg, 1983-ban pedig Csoóri Sándor válogatott műveinek fordításában/kiadásában jeleskedett.)

Kolumbán Miklós, bár angol nyelven nyújtja olvasói felé költői munkáit, nem szakadt el Magyarországtól, a magyarságtudat számára lehetséges formáitól.

Az idegen (nekünk idegen!) nyelvre hangszerelt versek nosztalgiával teltebbek a nyugati magyar irodalom hasonló munkáihoz hasonlítva, többször és erősebb kontúrokkal bukkannak fel bennük Magyarország, a magyarországi barátságok motívumai, az emigráns „világturistaság” ellenpontjaiként.

Nicholas Kolumbant a New Jersey művészeti tanács az 1984-85-ös év költészeti díjával tüntette ki. Fontosnak gondolom, hogy mi se veszítsük el szemünk elől a furcsa, magányos író.

ZALÁN TIBOR

P. S. Miklós, ha majd ezt olvasod: A Santosban, tízkor, valamelyik péntek délelőtt; lassan kirakják a veraszra az asztalokat is...